

Ürmösné Simon Gabriella – Barnucz Nóra

Nemzeti Közszerológáti Egyetem
Rendészettudományi Kar
Idegenyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

Az Idegenyelvi és Szaknyelvi Lektorátus múltbeli és jelenlegi tevékenységei, valamint a jövő perspektívája a NKE Rendészettudományi Karán

<https://doi.org/10.48040/PL.2020.24>

Jelen tanulmányunk az NKE RTK Idegenyelvi és Szaknyelvi Lektorátusának a munkáját hivatott bemutatni több évtizedre visszamenően, valamint a jelen tevékenységeinek a felvázolása mellett, kitekint a Lektorátus jövőbeni perspektíváira is. A Rendészettudományi Kar jogelődje, a Rendőrtiszti Főiskola megalakulása – továbbá a projektek, alapítványok, nyelvi tanfolyamok, Erasmus mobilitás, továbbképzések, nemzetközi kapcsolatok, tananyagfejlesztések, kutatások, publikációk, workshopok, a meghívott előadóink, konferenciák, valamint az együttműködés a hatóságokkal és a rendészeti szervekkel, továbbá a nemzetközi szervezetekkel (CEPOL, FRONTEX) – mind-mind olyan tevékenységek, melyek a Lektorátus munkáit meghatározzák. Az oktatott rendészeti, határrendészeti és idegenrendészeti témakörök, a jelen kihívásai, az IKT eszközök és az online platformok alkalmazásai, csapatépítések és rendezvények, a Lektorátus összetétele, a rendészeti szaknyelvi vizsga akkreditációja, az LforS szaknyelvi vizsga létrejötte, rezümék, absztraktok, tanulmányok, tantárgyi programok és szaklexémák fordításai a tevékenységeinket illetően, szintén a tanulmány részét képezik. A tanulmányban arra is választ kaphatunk, hogy miért fontos a folyamatos továbbképzés, és a rendészeti konferenciákon való részvétel.

Kulcsszavak: intézménytörténet, oktatástörténet, rendészeti szaknyelvtanítás, nemzetközi kapcsolatok, továbbképzések

Bevezetés

A tanulmány célja bemutatni a rendészeti képzés szaknyelvi területén zajló meghatározó állomásokat, melyek ismerete elengedhetetlen a rendészettudomány területén dolgozó szakemberek számára, valamint az egyéb szaknyelvet oktató közösség számára is figyelemfelkeltő lehet. A tanulmány betekintést nyújt a rendőrtisztképzés múltjába, részletes leírást kapunk a Rendőrtiszti Főiskola megalakulásáról, az ott zajló képzések céljairól és nem utolsósorban a Főiskola központi célkitűzéseiről. Ezt követően bővebb tájékoztatást adunk a szaknyelvi oktatás múltbeli jelentőségéről, valamint a jogelőd Idegenyelvi Intézet fő feladatköréről. A tanulmány negyedik fejezetében a Nemzeti Közszerológáti Egyetem

megalakulásáról olvashatunk, valamint a Rendészettudományi Kar létrehozásáról, melynek keretein belül működik az Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus. A fejezetben részletesen bemutatásra kerülnek a Lektorátus oktatói tevékenységei és a Lektorátus nemzetközi együttműködését meghatározó projektek és programok széles skálája.

A Lektorátus az oktatási tevékenységei mellett kutatásokban is jeleskedik, valamint publikálással és tananyagfejlesztésekkel kapcsolatos feladatokat is ellát. Az aktív, kollektív munkának köszönhetően féléről félévre komoly eredményeket prezentálhatunk, melynek különböző hazai és nemzetközi fórumokon, konferenciákon és workshopokon is igyekszünk hangot adni. A tanulmány utolsó fejezetében kitekintést nyújtunk a jövőbe, melynek során hangsúlyozzuk a jövőben megvalósításra váró terveinket, feladatainkat, melyek egyre több inspirációval és motivációval töltik meg a Lektorátus hangulatát, és növelik a kollégák munkáját meghatározó pozitív hozzáállást.

A múlt: a jogelőd rendőrtisztképzési intézmény megalakulása

A hatvanas években a bűnözés minőségi változáson ment keresztül, új bűncselekményfajták jelentek meg.¹ A Belügyminisztérium feladatai fokozatosan szaporodtak, szükségessé vált egy képzetesebb rendőrtiszt állomány létrehozatala, melynek alapja a rendőrtisztképzés főiskolai szintre való emelés volt.² A BM kollégium 1970. május 28-án határozott a Rendőrtiszt Főiskola létrehozásáról (a továbbiakban RTF).³ Az iskola felügyeletét a belügyminiszter látta el és az intézmény 1971. szeptember 1-jén kezdte meg működését, mely a jogelődje volt a jelenlegi Rendészettudományi Karnak.⁴ A képzés során a főiskola nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy a leendő tisztek sikeresen vegyék fel a harcot a polgári társadalom békéjét megzavaró, egyre nagyobb méreteket öltő bűnözéssel.⁵ Az RTF feladatának megfogalmazása az elemző szerint:

¹ Vö.: A kezdeti évek során „a régi jogrend felbomlott”, és a helyébe lépő új rendszer még nem alakult ki teljesen megfelelően, ami némi bizonytalanságot keletkeztetett (Kovács, 2015:121).

² Vö.: „Alapvető funkciója az értékek és érdekek védelme, az érdekek érvényre juttatásának támogatása” (Kovács, 2017: 12-24).

³ 1970. évi 39. törvényerejű rendelet a Rendőrtiszt Főiskola létesítéséről

⁴ 4/1971 (X.19.) BM. rendelet és a 010/1971.BM.számú parancs alapján

⁵ Vö.: „...az államigazgatásban ezért is fogalmazódik meg többet követelményként, hogy egységes elvárások szerint végezzék a munkájukat...” (Kovács, 2015:102). Vö.: „A néptől kapott legitím állami hatalom monopóliumával ellátva társadalmi rendeltetésüket maximálisan elláthassák” (Kovács, 2017: 1-30).

„A jogelőd Rendőrtiszti Főiskola missziója olyan gyakorlat-centrikus, idegen nyelvet jól beszélő rendvédelmi szakértelmiségiek képzése volt, akik EU-kompatibilis ismeretekkel rendelkeznek, és képesek a Rendőrség, a Határőrség, a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a Büntetés-végrehajtás, valamint a Vám- és Pénzügyőrség (mai nevén a NAV) által velük szemben támasztott követelmények teljesítésére.” (Blaskó, 2003:112)

A Főiskola egykarú intézményként jött létre, és 1971. szeptember 1-jén kezdte meg működését állambiztonsági, bűnügyi, közbiztonsági, igazgatásrendészeti, valamint büntetés-végrehajtási szakokon. Mindez 1987-től a vámnyomozói, 1991-től a vámigazgatási, majd 1992-től a határrendészeti szakokkal bővült. A szakok és szakirányok azóta is sokat változtak, hiszen a katasztrófavédelmi szakirány mellett helyet kapott a nemzetbiztonság, a magánbiztonsági és az önkormányzati rendészet, a terrorelhárítás, az idegenrendészet és a kibervédelem is.⁶ Ebből is látszik, hogy az Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátusnak sokfajta igényt kell kielégítenie, nevezetesen, hogy több szakirány igényeit és tanszék által képviselt rendészeti témaköröket is oktatnia kell a célnyelven.

Visszatekintés az RTF Idegennyelvi Intézetének tevékenységeire

Kezdetben az idegen nyelvi képzés elsősorban az állambiztonsági szakemberek képzését takarta. 1978-ban a háborúból érkező vietnámi katonák, valamint mozambiki hallgatók oktatása is megkezdődött idegen nyelven, heti 15 órában, ahol középfokú angol nyelvvizsgára készítették fel őket. A nyolcvanas években több mint 50 főből állt az Idegennyelvi Intézet (akkori nevén Idegennyelvi Tanszék) – szemben a jelenlegi 13 fővel –, ahol a szláv nyelvek tekintetében orosz, lengyel és szerbhorvát nyelvet; a latin nyelvek tekintetében francia, spanyol és olasz nyelvet; végül a germán nyelveket tekintve angol és német nyelvet is oktattak. Míg kezdetben a leendő rendőrtisztek számára egy éven át az orosz nyelv tanulása volt kötelező, 1988-tól már szabadon választhattak nyelvet a hallgatók. A nyolcvanas években BM pályázatokon is részt vettek a nyelvoktatók, ahol második helyezést értek el. Részt vettek továbbá a PHARE európai uniós felzárkóztatási programokban, amelynek a keretében a szaknyelvi képzés is beindult, és megjelent egy angol országismereti jegyzet, valamint a nyelvi laborjaink is

⁶ Vö.: A XXI. század – határozott kriminálpolitikáján alapuló - európai rendőrségének a lokális és a globális biztonság kérdéseire egyaránt következetes válaszokat kell adnia. Fel kell venni a harcot a terrorizmus, a szervezett bűnözés és az illegális bevándorlás ellen. A szabadságjogokat, és az emberi jogokat ezen jogok ellenfeleivel szemben szükséges, és meg is kell tudnunk védeni (Kovács, 2018:17).

fejlődtek. A 2000-es évek elején a középiskolai nyelvoktatás hatékonyságának, a nyelvtudás presztízsének növekedésével már reálissá vált a középfokú nyelvvizsga meghatározása a diploma megszerzésének feltételeként. Ez egybeesett azzal a folyamattal, amely során az RTF akkreditált felsőoktatási intézménnyé vált, majd az itt folyó felkészítést BA képzésként a bolognai rendszerhez igazította. E változásoknak megfelelően az általános nyelvi felkészítés fokozatosan alakult át szaknyelvi képzéssé a német és az angol nyelv tekintetében. A megfelelő színvonalú oktatáshoz szükség volt szaknyelvi tematika és tananyagok kidolgozására. Ez elsődlegesen az ún. általános rendészeti szakmai nyelvet, főleg a tipikus rendőri tevékenységeket érintette. Emellett azonban a nyelveket oktató kollégák megkezdték a különböző szolgálati ágak idegen nyelvű szakmai kommunikációjának kutatását is (Borszéki, 2017).

A jogelőd Rendőrtiszti Főiskola Idegennyelvi Intézete a TEMPUS programban is tevékenyen részt vett, melynek keretében 1996-ban a korábbi Államigazgatási Főiskola angol oktatóival együtt Londonba és a Bramshill-i Rendőr Akadémiára utazhattak a kollégák, ahol autentikus anyagok gyűjtése, angol nyelvű szakmai videó anyagok beszerzése is megtörtént, melyek számos későbbi szaknyelvi tananyag alapjául szolgáltak. Az 1990-es években a nyelvoktató kollégák a CEPOL kurzusaira is kijutottak. Nemcsak Nagy-Britanniába, hanem Németországba is kiutaztak az oktatóink szaknyelvi tananyaggyűjtés céljából. Twinning program keretében párban dolgozott az Idegennyelvi Intézet rendvédelmi szakközépiskolákkal, valamint ukrán és lengyel rendőriskolákkal, aminek a folyamányaként ezekben az országokban is megjelentek a kidolgozott tananyagaink. BM multiplikátor és EU-s felzárkóztató programok is napvilágot láttak, melyben a nyelvi intézet szintén részt vett. A schengeni csatlakozás után a Határőrséggel is létrejött együttműködés a nyelvi intézet részéről, melynek keretében bentlakásos nyelvi tanfolyamokat is tartottunk angol nyelven. Tanfolyamok indultak a Készenléti Rendőrség, az ORFK valamint az akkori Vám- és Pénzügyőrség dolgozói számára, melyben több oktató is részt vett éveken át mind a Teve utcai BRFK épületében, mind a VPOP XXII. kerületi kihelyezett telephelyén. Oktatás folyt továbbá a Továbbképző Parancsnokságon (TTP), a KERA-n és az Adyligeti Rendészeti Szakközépiskolában is a nyelvi intézetünk részéről.

Hospitálásokat és tananyag lektorálásokat is végeztünk a német szakközépiskolákban, valamint a fordítások, a tolmácsolások különféle – kísérő, szinkron – formáiban vettünk részt; továbbá gyakori tevékenység volt a szakmai szimpóziumokon, konferenciákon, sajtókonferencián vezetők kísérése, tolmácsolása külföldi utakon is. Tempus, Leonardo, Erasmus pályázatokban, valamint német határőri pályázatokban is részt vettünk. Közreműködtünk továbbá a szlovák Rendőrakadémia tudományos projektje

keretében létrejött multimédiás tananyagkészítésében is német nyelven. A Főiskola, illetve a Rendészettudományi Kar (RTK) Határrendészeti Tanszékével való együttműködésünk messzire nyúlik vissza: 1998-tól 2000-ig a határrendészeti végrehajtó állomány schengeni követelményekre való felkészítését célzó, német, francia és holland partnereket is magában foglaló, számos német szaknyelvi tankönyvet és tanfolyamot is eredményező kooperáció valósult meg a Tempus program keretein belül. A nyelvtanárok főleg az uniós csatlakozást megelőző és az azt követő néhány évben gyakran nyújtottak segítséget tolmácsolással, de azóta is rendszeresen működnek közre nyelvi lektorálásban, határrendészeti publikációk, valamint a Frontex alapszintű *Közös képzési alaptantervének* fordításában. A határrendész kollégák pedig a szakterülethez kapcsolódó kiadványaink szakmai lektorálását végzik (Borszéki, 2017).

A rendészeti szaknyelvi vizsgát tekintve 2000-ig rendészeti szaknyelvvvel bővített angol, német, francia és orosz nyelvvizsgát tehettek le a hallgatók a jogelőd Rendőrtiszti Főiskolán, mivel a kimeneteli követelmény is a szaknyelvvvel bővített alapkörű nyelvvizsga megszerzése volt. A magas szaknyelvi óraszámoknak köszönhetően a három éves képzés után több hallgató is szaknyelvvvel bővített közép- vagy felsőfokú nyelvvizsgával távozott az intézményből. A 2000-es évet követően két ízben is próbálta akkreditálni a nyelvi intézet a rendészeti szaknyelvi vizsgát angol, német, francia és orosz nyelvből, de ez sajnos mindkét esetben kudarcba fulladt. Több éves munka, rengeteg autentikus anyaggyűjtés, reáliák, videó hanganyagok, gondosan összeállított szaknyelvi írásbeli feladatsorok (e-mail, rezümé, szövegértés, cloze teszt...) elkészítésén, és több száz hallgató pretesztelésén voltunk túl, továbbá SPSS statisztikák, reliabilitást mérő, validálási és standardizálási feladatokat magukba foglaló folyamatokon, valamint a KER szintillesztésen is, szakértők bevonásával. A heroikus munka ellenére, a szaknyelvi akkreditáció nem sikerült. 2019-ben azonban a BM NOK és az ORIGO vizsgacentrum közös munkájával sikerült a rendészeti szaknyelvi vizsgát és vizsgaközpontot akkreditálni: LforS néven. 2004-ben az Idegennyelvi Intézet oktatói ORIGO vizsgáztatói tanfolyamon vettek részt, mely után, a sikeres vizsga letételét követően, az ORIGO Nyelvvizsgaközpont mellett a Főiskolán kialakított vizsgahelyen is vizsgáztathattak a kollégáink.

A munkatársaink tollából rengeteg új tananyag született idegen nyelven, nevezetesen: egy *Magyar-angol, angol-magyar rendvédelmi, közlekedésrendészeti, vámigazgatási és határrendészeti szakszótár*, a *Crime Today I-II* jegyzet, az *Angol szakmai témakörök a közép- és felsőfokú nyelvvizsgára* tankönyv, a *Crime on Video* (Bramshill-i autentikus anyagokból), továbbá a *Border Line* határrendészeti jegyzet. Napvilágot látott

még a *Crime and Justice 1-2-3* kötet, a *Crime prevention* jegyzet, továbbá a levelezős hallgatóknak íródott *Exam booklet: preparation for the language examination* jegyzet. A német szakcsoport is produktív volt: a *Fachtextsammlung – Polizei*, a *Gemeinsam gegen die Kriminalität* és a *Fachsprache für Polizeiwesen und Sicherheitsmanagement* B1 jegyzetekkel. Orosz nyelven is születtek új publikációk: az *Orosz nyelvi bűnügyi tanszék* és az *Orosz nyelvi szakmai szituációk B1 szintre* című egyetemi jegyzetek.

A jelen: az NKE RTK lektorátusának oktatói, tevékenységei és nemzetközi kapcsolatai

2011-ben, megalakult a Nemzeti Közszerológati Egyetem: a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Rendőrtiszti Főiskola és a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara integrációjával. A jogelőd Rendőrtiszti Főiskolából az Egyetem új kara, a Rendészettudományi Kar jött létre, ahol a jelenlegi Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus is működik 13 fővel: 9 angolt, 2 németet és 2 orosz nyelvet oktató kollégával. Az egyetem megalakulása után kínai nyelvoktatással is bővült a portfólió. Az oktatók között 2 PhD, 2 doktorandusz, és egy doktorjelölt, valamint 2 mesteroktató, 1 mestertanár és 5 nyelvtanár van, 381 fő nappalis és 171 levelezős hallgatóra, valamint a HHK campuson történő átktatásra. Folyamatos tananyagfejlesztésekben vagyunk, több konferencián, a Ludovika szabadegyetemen, a Szent György Szakkollégiumon, valamint a Kutatók éjszakáján is jelen vagyunk, előadói, levezető elnöki és hallgatói részvétellel egyaránt. Félévente workshopok keretein belül továbbképzéseket szervezünk a nyelvi lektorátus oktatóinak (rendészeti és metodikai jelleggel), valamint 2019-ben – a lektorátus történetében először – konferenciát is szerveztünk *Sokszíni Kar* címmel.

A módszertani workshopok az „*Innovatív módszerek a (szak)nyelvoktatásban*” címet viselik. A tavaszi félévben megrendezésre kerülő műhelytalálkozók alkalmával betekintést nyújtunk a szaknyelvet oktató kollégák körében a felsőoktatásban is hasznos 21. századi online platformok hasznosíthatóságáról. A találkozókon sor kerül a 21. századi digitális pedagógia lehetőségeinek bemutatására a nyelvoktatásban, a szaknyelvoktatásban, valamint mód nyílik az innovatív módszerek használatával kapcsolatos tapasztalatcsere lebonyolítására. A műhelytalálkozó platformot biztosít azon nyelvtanárok számára, akik nyitottak a módszertani tapasztalataik megosztására. Rendezvényeink népszerűségét és színvonalát vendégelőadók is emelik. 2018 tavaszán *Jilly Viktor* vezetőtanár és innovatív mestertanár érkezett hozzánk a Budapesti

Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskolából és Gimnáziumból, akinek kreatív és innovatív, a nyelvoktatásban hasznos módszereit ismerhettük meg. 2019 tavaszán a műhelytalálkozó másik meghívott vendégelőadója *Czékmán Balázs* IKT kutató volt, aki az online térbe kalauzolt el minket és mutatott meg nyelvoktatásban hasznos, innovatív módszereket, megoldásokat. A workshopon résztvevő kollégák digitális kompetenciáinak fejlesztésére is sor kerül, hiszen saját okos eszközeik (pl. tablet, laptop, okostelefon) segítségével barangolnak és fedezik fel a vendégelőadó által hasznosnak ítélt platformokat (pl. *learningapps*, *quizlet*, *kahoot* stb.), és a területen szerzett saját tapasztalataikat is megosztják egymással.

Az őszi félévek során megrendezésre kerülő *Szakmai Rendészeti Műhelytalálkozó* célja a rendészeti irányvonal hangsúlyozása. A műhelytalálkozó platformot biztosít azon érdeklődők számára, akik a rendészettudományok területén végzik mindennapi tevékenységüket és nyitottak külső előadók szakmai előadásának meghallgatására, ezzel is gazdagítva a tudományterületen szerzett információk tárházát. A szakmai délutánon szerzett tapasztalatok, információk hasznosak lehetnek a tanórák és a szaknyelvi órák során is, melyekkel bővíthetjük hallgatóink tudását a rendészeti témakörök tekintetében az adott célnyelven is. A 2019/2020-as tanév őszi félévében is meghívott előadók tették még színvonalasabbá a rendezvényt. A találkozó első előadója *Törteli Eszter* az BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztály Központi Szemle- és Technikai Alosztályának szemlebizottság-vezetője és főnyomozója volt, akinek a *Helyszínek nyomában* című előadását hallgathattuk meg. A délután második előadója *Ránki Sára* igazságügyi nyelvész volt, aki a *Bűnügyi nyelvészet a gyakorlatban* című előadását mutatta be. A rendezvény nyitott volt minden olyan érdeklődő, oktató és hallgató számára, aki bővíteni szeretne volna tudását az említett témakörök kapcsán.

Az Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus jelenlegi tevékenységeit tekintve folyamatos segítséget nyújtunk a társtanszéknek és a hallgatóknak tolmácsolás, OTDK rezümék, absztraktok és tanulmányok fordítása, valamint lektorálása kapcsán. 2018-ban részt vettünk a KÖFOP projektben, a Rendészettudományi Szaklexikon szaklexémáinak az angol nyelvre fordítása, valamint lektorálása kapcsán, ami az angol szakcsoportnak hét hónapos munkáját vette igénybe, melyben 3300 szócikket (és szintagmát) lektoráltunk és fordítottunk. (Lásd bővebben: Mátyás, 2019). Az egyetem Kiválósági Központja szervezésében KÖFOP nyelvi tanfolyamokat is tartottunk a társtanszék kollégáinak három szemeszteren keresztül. Folyamatosan tartunk hallgatói konzultációkat: felzárkóztatót, nyelvvizsga felkészítőt, továbbá átoktatunk az NKE Zrínyi Campusán található Katasztrófavédelmi Intézet részére. Pályázatokban is igyekszünk részt venni, például a Hanns

Seidel alapítványi pályázatban, vagy a Tisza István projektben, mely utóbbi segítségével hamarosan megjelenik az Angol-magyar, magyar-angol rendészeti, határrendészeti és idegenrendészeti szakszótárunk.

Közreműködünk a már említett LforS nyelvvizsga anyagainak pretesztelésében. Folyamatosan részt veszünk az Erasmus mobilitásban, mely keretén belül az alábbi országokban és intézményekben oktattunk: Ciprus (*University of Nicosia*), Észtország, Franciaország (*Sorbonne Egyetem*), Málta, Törökország, Hollandia (Brugge, munkatársi mobilitás), Szlovákia: Pozsony (*Academy of Police Force in Bratislava*), Németország: Rothenburg, Szászországi Rendőrség Főiskolája (*Hochschule der Sächsischen Polizei*), Szlovénia: Maribor (*University of Maribor*) és Villingen-Schwenningen. Az Erasmus-program keretében külföldi hallgatókat is oktattunk angol rendészeti szaknyelvre, továbbá fogadjuk az Erasmus+ tanári mobilitás keretein belül az egyetemünkre érkező külföldi oktatókat, akik a brandenburgi, a szász és a pozsonyi Rendőrákadémiáról érkeznek. A hallgatók vizsgára való felkészítése kapcsán nemcsak a rendészeti szaknyelv mély ismerete és átadása kap hangsúlyt, hanem az általános nyelvvizsgázási stratégiák fejlesztése is, melyet kollégáink autentikus módon látnak el, hiszen sokan közülünk maguk is akkreditált nyelvvizsgáztatók az ECL, Euroexam és az ELTE ITK ORIGO vizsgarendszerben.

A nemzetközi együttműködés kapcsán kiemelendők továbbá: a FRONTEX égisze alatt zajló online angol nyelvű határrendészeti szakanyag kidolgozása nemzetközi munkacsoportban, a CEPOL nemzetközi tananyagfejlesztő csoportjában való részvétel, az írországi szaknyelvi továbbképzés, a CEPOL csereprogramban, valamint a CEPOL webináriumokon való részvétel.

Kutatásaink, publikációink és tananyagfejlesztéseink

Mivel az oktatóink különböző doktori képzésben vettek részt, a kutatási területeik is eltérőek. A Lektorátus vezetője az alkalmazott nyelvészetben belül a pszicholingvisztikát (Ürmösné, 2014), a szociolingvisztikát (Ürmösné, 2014), a görög-magyar bilingvis kisebbséget (Ürmösné, 2012), valamint a forenzikus nyelvészetet kutatja (Ürmösné, 2019a). A nyelvészetben kívül elengedhetetlen a rendészeti szaknyelvi témakörök kutatása is, mely kapcsán a Lektorátus vezetője a sorozatgyilkosok (Ürmösné, 2018a) és a büntetés-végrehajtási intézetek kutatását (Ürmösné, 2018b) vette górcső alá. A szaknyelvi szemináriumok alkalmával az alábbi témaköröket öleljük fel időarányosan és célnyelven: bűnmegelőzés, büntetés-végrehajtás, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények, az élet, a testi épség és az egészség ellen elkövetett bűncselekmények, embercsempészés,

emberkereskedelem, fiatalkorú bűnözés, gazdasági bűncselekmények, fehérgalléros és számítógépes bűncselekmények, határrendészet, helyszíni szemle, kiberbűnözés, informatikai és adatbiztonság, kábítószer és alkohol, katasztrófavédelem, közlekedési bűncselekmények, közösségi rendőrség tevékenysége, visszaélés kábítószerrel, kábítószer-csempészás, közrend elleni bűncselekmények, nemzetközi együttműködés, nyomozás, büntetőeljárás, rendőrség, szervezett bűnözés, terrorizmus, vagyon elleni bűncselekmények, vagyon- és személyvédelem és a Nemzeti Adó-és Vámhivatal. Ezért a felsorolt témakörök tartalmának, szervezetének és sajátosságainak a kutatása, majd a célnyelven való feldolgozása is elengedhetetlen feladat.

A Lektorátus oktatói ezen kívül az angol migrációs, határrendészeti és idegenrendészeti szaknyelv területén, az IKT eszközök alkalmazása kapcsán a pedagógiában, a közösségi rendészet témakörében (ld. *Police Café*), a közösségi média és az idegennyelv-oktatás kapcsolatának témakörében (*Café EFLE: English for Law Enforcement*) folytatnak kutatásokat és publikálnak (Molnár – Uricska, 2018). Két doktorandusz kollégánk az angol biztonságtechnikai szaknyelvnek a hallgatók szakfogalmi rendszerének fejlődésére gyakorolt hatását, valamint az interkulturális kompetenciát vizsgálja.

A jelenlegi tananyagfejlesztéseink kapcsán – az utóbbi három évet tekintve – elmondhatjuk, hogy megjelent a Lektorátus vezetőjének tollából a *Technical English for Officers* c. tankönyv, a *Magyar-angol, angol-magyar rendészeti szakszótár*, valamint a kollégák által publikált szaknyelvi könyvek: az *English for law enforcement through video*, egy hiánypótló *Magyar-német rendészeti szaknyelvi szótár*, valamint az *Orosz szakmai szituációk B1 szinten* című egyetemi jegyzet. További tananyagfejlesztéseink is folyamatban vannak, úgymint a *Fachsprache Deutsch mit Aufgaben und Ergänzungsmaterialien*, az *Angol-magyar, magyar-angol rendészeti, határrendészeti és idegenrendészeti szakszótár*, az *Angol rendészeti szaknyelvi tankönyv BA hallgatóknak*, az *Angol rendészeti szaknyelvi tankönyv MA hallgatóknak*, az *English for Border Guards*, valamint az angol biztonsági szaknyelv oktatását célzó egyetemi jegyzet.

Kutatásainkat tekintve olyan tanulmányaink is megjelentek, melyek az IKT eszközök használatának különbözőségeire mutatnak rá a felsőoktatásban, a digitális egyenlőtlenségekre a szociológiai elemzések tükrében, az IKT eszközök hatásvizsgálatára az angol óra keretében, vagy az IKT eszközökkel támogatott (rendészeti) nyelvoktatásra. Az IKT eszközökkel támogatott oktatásnak a felsőoktatásban is hangsúlyos szerep jut, hiszen a technológiának egyre nagyobb szerepe van a tanulás-tanítás folyamatában, és számos kutatás során foglalkoznak az IKT-nak a pedagógiai folyamat tervezésében betöltött szerepével: az óvodától egészen a

felsőoktatásig (pl. Fehér – Hornyák, 2011; Buda, 2018; Aknai et al., 2016; Barnucz, 2019). Tény, hogy a hallgatók digitális kompetenciájának a fejlesztése a felsőoktatásban sem elhanyagolható terület, hiszen az oktatás minden szintjén érdemes és hasznos az új technológiai eszközök és megoldások oktatásba való integrálása. Ezt az is alátámasztja, hogy a „Z generáció (1995 és 2009 között születettek) a világ első globális nemzedéke” (Buda, 2018:36; Borszéki, 2014), akik teljes egészében beleszülettek a digitális technológiák világába, idejük nagy részét online töltik, természetes számukra, hogy állandó kapcsolatban vannak egymással, hozzászórtak az azonnalisághoz (Buda, 2018). Az alfa generáció (2010 után születettek) tagjai a jövő reménységei, akik „teljes mértékben asszimilálódnak a világhálóba” (Buda, 2018:37). A jövőben tehát érdemes lenne a felsőoktatás keretein belül is sokkal nagyobb hangsúlyt helyezni az új technológiai eszközök oktatásban tapasztalt hasznosságára és fontosságára, illetve kidomborítani azok érvényességét és hasznosságát az egyes szakirányok vonatkozásában is. A jövőben érdemes lenne továbbá megvizsgálni az intézményi hatás jelenlétét (pl. kari hatások) a hallgatók és az oktatók digitális kompetenciájának alkalmazása és fejlesztése kapcsán, ahogyan ezt már korábban egy másik kutatás keretein belül is tettük (HERD2012, N=2728)⁷ (Labancz – Barnucz, 2016). A jövőben a felsőoktatásnak is lépést kell majd tartania az internetet kiválóan használó, informatikai ismeretekkel rendelkező hallgatók digitális kompetenciájának alkalmazási lehetőségeivel és fejlesztésével (Barnucz – Labancz, 2017).

Az „E-learning anyagok használata az angol rendészeti szakmai nyelv oktatásában” (Borszéki, 2019), a „Café módszer alkalmazásának tapasztalatai a rendészeti felsőoktatásban” (Molnár – Uricska, 2019), a „A határrendészeti tisztképzés negyedszázada egy nyelvtanár szemével” (Borszéki, 2017), a „Gendernyelvészet a kulturális antropológia és a lingvisztikai szintek tükrében” (Ürmösné, 2018c), a „Gendernyelvészet az érák, a kultúranropológia és a lingvisztikai szintek tükrében” (Ürmösné, 2019b), valamint a *Miben segítik a nyelvi ujjnyomok a nyomozást?* (Ürmösné, 2019a) című tanulmányok szintén kutatásainkból születtek. Olyan területeken is kutatnak kollégáink, melyeket társtanszékek szakoktatóinak együttműködésével valósítanak meg. A KÖFOP-VEKOP program keretében létrejött Önkormányzati Rendészet Kutatócsoport munkájába bekapcsolódva Kovács Éva áttekintő módon vizsgálta a magánbiztonság és önkormányzati rendészet megjelenését nemzetközi felsőoktatási intézményekben (Kovács – Christián, 2019).

⁷ Egy kérdőíves kutatás során Magyarország keleti régiójának, ill. a partiumi és a kárpátaljai felsőoktatási intézményeknek a hallgatóit vizsgáltuk (Barnucz – Labancz, 2015).

Angol nyelvű publikációink egyebek között a következő témakörökben születtek:

- magánbiztonság és az önkormányzati rendészet,
- interkulturális kompetenciák,
- a Café módszer a rendészeti felsőoktatásban (Molnár – Uricska, 2019),
- a Police Café hatékony módszere a közösségi rendészetben,
- határrendészeti szaknyelvi kompetenciák és oktatásuk az EU országaiban,
- az e-learning eszközök használata a rendészeti szaknyelvoktatásban,
- görög-magyar bilingvis kisebbség spontán beszéde a szintaktikai hibák tükrében (Ürmösné, 2017),
- különleges börtönök,
- a sorozatgyilkosok jellemvonásai.

A jövő perspektívái, előzetekintés

A Rendészettudományi Kar Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátusa jó úton halad afelé, hogy mind a tudományos életben, mind a gyakorlatban és a tananyagfejlesztésben további sikereket érhessen el. Felmerülhet a kérdés, hogy miért van szükség a rendészeti témakörök oktatására, a hallgatók szaklexikai ismereteinek folyamatos fejlesztésre. Sok esetben halljuk a BA képzésben résztvevő hallgatóinktól, hogy a kötelező egy hónapos nyári gyakorlatukon számtalan esetben kellett alkalmazniuk a szaknyelvet, legyen az járőrözés, bírságolás, kihallgatás, helyszíni szemle, igazoltatás, a légi vagy a szárazföldi határon történő vámvizsgálat, határforgalom-ellenőrzés vagy akár csomagátvizsgálás a Sziget fesztiválon. Mesterszakos hallgatóink arról számolnak be, hogy nem egy esetben ügyeletes tisztként, amennyiben éppen nem áll rendelkezésre megfelelő tolmács, sokszor rákényszerülnek, hogy a ki- vagy meghallgatást idegen nyelven folytassák le. Szintén igen hasznos a szaknyelv, ha Erasmus külföldi mobilitásra utaznak ki a hallgatóink egy teljes szemeszterre. A Karunkon végzett tiszteket ugyancsak gyakran megkérlik pl. nyomozati munka kapcsán nemzetközi kapcsolattartásra a külföldi társzervekkel való levelezésre, együttműködésre, mivel az állomány idősebb tagjai nem rendelkeznek megfelelő idegennyelv-tudással.

Ezekből is látszik, hogy mennyire megkérdőjelezhetetlen a rendészeti szaknyelv oktatása és a folyamatos tananyagfejlesztés, valamint az, hogy a szaknyelvoktatás lehetőséget ad arra, hogy a hallgatók különböző kultúrák szemüvegén keresztül is megközelíthessék a magyar környezetben esetleg már ismert nyelvi helyzeteket (Nagy, 2019). A globális migrációs krízis, a kábítószerpiacon hetente megjelenő új pszichoaktív szerek Indiából és

Kínából, a vegyértékekkel „ügyeskedő” vegyészek, akik kijátsszák a hatóságokat a tiltólistán lévő szintetikus kábítószer tekintetében, az új terrorista elkövetési módszerek (pl. a tömegbehajtás, a kiberbűnözés és az online térben és a darkneten elkövetett rejtett bűnözések) egyre nagyobb kihívást jelentenek, mellyel nekünk szaknyelvkutatóként és oktatóként is lépést kell tartanunk.

A további tananyag-fejlesztési célkitűzéseink között egy hiánypótló NAV, Katasztrófavédelmi és magánbiztonsági angol nyelvű jegyzet szerepel, valamint a *Technical English for Officers* (TEFO) második részének a kidolgozása, ahol olyan témakörök is helyet kapnának új köntösben, mint a fehérgalléros és kiberbűnözés, a terrorizmus, a közrend elleni kihágások, a bűnmegelőzés, a vagyon elleni bűncselekmények és a közlekedésrendészet. Jelenleg is folyik hat nyelvtanár kolléga együttműködésével egy, a négy félév során használható angol rendészeti tankönyv véglegesítése, amelynek munkacíme *Crime and Justice Reloaded* lesz. Kollégáink személyenként két-két rendészeti témakört feldolgozó fejezettel járulnak hozzá a tankönyv elkészítéséhez, amelynek megjelenése 2020-ban várható.

Konklúzió: az eredmények és a célok fejlesztése

Egyetemünk, karunk, lektorátusunk tudományos megítélése szempontjából elengedhetetlen a további tanulmányok publikálása, a hallgatóink érdekében pedig a szakirányú tananyagfejlesztés. A nemzetköziesítés és az interoperativitás szintén nem mellőzendő feladat (Erasmus, CEPOL és FRONTEX kapcsolatok további kiterjesztése). A félévenként megrendezett, a társtanszékekről és a társkarokról is egyre több kollégát vonzó workshopok folyamatos továbbképzést biztosítanak a szaknyelvoktatóinknak. Elengedhetetlen, hogy továbbra is részt vegyünk olyan rendészeti szakmai konferenciákon, ahol a társtanszékek kollégái és szakemberei a bűnözésről és a jogalkotásról oszthatják meg velünk értékes gondolataikat és szaktudásukat. Ezeket az ismereteket a hallgatóknak a későbbiekben a célnyelven oktathatjuk, illetve beépíthetjük azokat a tananyagainkba.

A sikereink abban is megnyilvánulnak, hogy a hallgatóink közül többen szívesen folytatnák a szaknyelv tanulását a kötelező nyelvi tantárgyak teljesítése után, akár szabadon választható tantárgy keretében is, valamint igényt tartanának kiegészítő konzultációkra. Nagy előrelépés lesz a Lektorátus életében, hogy 2020-ban már a Rendészeti Doktori Iskolában is oktathatunk. Az általunk kezdeményezett *Sokszínű kar* konferenciával hagyományt szeretnénk teremteni – a nagy sikerre való tekintettel –, valamint azért is fontosnak tartjuk, mert ez az a platform, ahol a társtanszékek kollégái bármely, az oktatásban bevált jó gyakorlataikat bemutathatják. Így például a

lövészet, kiképzés, rendészeti küzdősportok jó gyakorlatait; továbbá a jelenlegi kutatásaikat is prezentálhatják a kriminálpszichológia, polgárjog, alkotmányjog, büntető eljárásjog és egyéb diszciplínákban. Mindezek által a teljes Rendészettudományi Kar be tud mutatkozni.

Látható a tanulmányunkból, hogy mennyire fontos a Lektorátus számára a rendészeti, határrendészeti, vámós, idegenrendészeti, katasztrófavédelmi, valamint a magánbiztonsági szaknyelvoktatás. A szaknyelv, a szakmai témakörök és a bűnelkövetési módszerek folyamatos változásával szükségszerű a tanszéknek is lépést tartani, ezért a folyamatos továbbképzések, a rendészeti konferenciákon való részvételek és a társtanszékek tollaiból megjelent egyetemi tankönyvek tanulmányozása elengedhetetlen a Lektorátus oktatóinak.

Hivatkozások

- Aknai, D. O. – Czékmán, B. – Fehér, P. (2016): Kiterjesztett valóság (AR) alkalmazások, használata és készítése az iskolában In: Márhoffer, N. – Szekeres, N. – Szücs-Rusznak, K. (szerk.) (2016): *Horizontok és dialógusok*. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet. Pécs
- Barnucz, N. (2019): IKT-eszközökkel Támogatott (Rendészeti) Nyelvoktatás. *Magyar Rendészet*. 2019/4. 15-31. DOI: <https://doi.org/10.32577/mr.2019.4.1>
- Barnucz, N. – Labancz, I. (2015): Pedagógusok és az IKT Magyarország keleti régióiban. In: Pusztai, G. – Morvai, L. (szerk.) (2015): *Igények és lehetőségek a pedagógus-továbbképzés változó rendszerében*. Partium Könyvkiadó: Nagyvárad–Budapest
- Barnucz, N. – Labancz, I. (2017): Az IKT eszközök használatának különbözőségei a felsőoktatásban. *Educatio*. 26/2. 283-290. DOI: <https://doi.org/10.1556/2063.26.2017.2.10>
- Blaskó, B. (2003): A rendészeti felsőoktatás évtizedei. In: Takács, P. (szerk.) (2003): *A jogászképzés múltja, jelene és jövője – Ünnepi tanulmányok, konferencia-előadások, kerekasztal beszélgetések*. ELTE ÁJK: Budapest
- Borszéki, J. (2014): Activities that have worked well in teaching ESP. In: Fregan, B. (ed.) (2014): *Success and Challenges in Foreign Language Teaching: International Conference for Language Instructors*. Nemzeti Közszerzői Egyetem: Budapest
- Borszéki, J. (2017): A határrendészeti tisztképzés negyedszázada egy nyelvtanár szemével. In: Varga, J. (szerk.) (2017): *A határrendészeti tisztképzés negyedszázada*. Dialóg Campus Kiadó: Budapest
- Borszéki, J. (2019): E-learning anyagok használata az angol rendészeti szakmai nyelv oktatásában. *Rendőrségi Tanulmányok*. 2019/3. 115-149
- Buda, A. (2018): *Pedagógusok a digitális korban Trendvizsgálat egy nagyváros iskoláiban*. Habilitációs értekezés. Debreceni Egyetem: Debrecen
- Fehér, P. – Hornyák, J. (2011): 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás, avagy a Netgeneráció 2010 kutatás tapasztalatai. In: Ollé, J. (szerk.) (2011): *III. Oktatás Informatikai Konferencia. Tanulmánykötet*. ELTE Eötvös Kiadó: Budapest
- Kovács, É. – Christián, L. (2018): Private security and municipal policing in academic education. *Magyar Rendészet*. 18/4. 49-59

- Kovács, I. (2015): „Olajozás”, szervezett bűnözés és prostitúció a 90-es években Magyarországon. *Nemzetbiztonsági Szemle*. 1/121. 114-145
- Kovács, I. (2017): Is the prostitution a threat/danger to a country's (national) security? *Nemzetbiztonsági Szemle*. 5. 12-24. o.
- Kovács, I. (2015): Az üzletszerű kéjtelgességgel kapcsolatos rendőri visszaélések etikai vonatkozásai. *Belügyi Szemle*. 4. 102. 99-125
- Kovács, I. (2015): Vezetési funkciók és helyi rendvédelmi szerv életében. Ellenőrzés, mint a kiadott szabályok és utasítások betartásának (kontroll)feladata. *Államtudományi Műhelytanulmányok*. 21. 1-30
- Kovács, I. (2018): Prostitúció, és prohibíció a mai Magyarországon: avagy miért nem sikerül a rendőrségnek a szocializmust levetkőzni a XXI. században. *Létünk*. 2/18. 7-29
- Labancz, I. – Barnucz, N. (2016): Kísérlet az IKT-eszközhasználat hatásának vizsgálatára hallgatók körében. In: Pusztai, G. – Bocsi, V. – Ceglédi, T. (szerk.) (2016): *A felsőoktatás (hozzáadott) értéke: Közéletek az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához*. Partium, Új Mandátum: Nagyvárad – Budapest
- Molnár, K. – Uricska, E. (2018): The Police Café – An efficient method for improving the dialogues between the Police and the Community. *European Law Enforcement Research Bulletin*. Special Conference Edition. 4.
- Molnár, K. – Uricska, E. (2019): A Café módszer alkalmazásának tapasztalatai a rendészeti felsőoktatásban. *Magyar Rendészet*. 2019/4. 69-80. DOI: <https://doi.org/10.32577/mr.2019.4.5>
- Nagy, G. (2019). Towards intercultural competence: a model-based framework for improving ESOL learners' cultural content knowledge. In: F. Mishan (ed.) (2019): *ESOL Provision in the UK and Ireland*. Peter Lang: Bern. 341-360. DOI: <https://doi.org/10.31880/10344/6951>
- Mátyás, Sz. (2019): Néhány gondolat a Rendészettudományi Szaklexikon megalkotásával kapcsolatban. In: Gaál, Gy. – Hautzinger, Z. (szerk.) (2019): *Gondolatok a rendészettudományról*. MRTT: Budapest
- Ürmösné Simon, G. (2012): Hungarian-Greek communicative strategies in respect of gender. Mental procedures in language processing. *Studies in psycholinguistics*. Tinta Kiadó: Budapest
- Ürmösné Simon, G. (2014): *Gender, szubkultúrák, genderpragmatika. Transzdiszciplináris üdvözetek Lengyel Zsolt számára*. Gondolat Kiadó: Budapest-Veszprém
- Ürmösné, Simon, G. (2017): A case study, based on a spontaneous discourse of Greek - Hungarian bilinguals, in respect of interjections, swear words and syntactical mistakes, as regards gender. *Magyar Rendészet*. 17/4. 193-210.
- Ürmösné Simon, G. (2018a): The portrayal and the attributes of serial killers, and some of the most notorious ones. *Internal Security*. Special edition. WyzszaSzkoła Policji w Szczytnie (Police Academy Szczytno)
- Ürmösné Simon, G. (2018b): Amazing penal institutions and the dwelling circumstances of the inmates. *Internal Security*. WyzszaSzkoła Policji w Szczytnie (Police Academy Szczytno).11/2
- Ürmösné Simon, G. (2018c): Gendernyelvészet a kulturális antropológia és a lingvisztikai szintek tükrében. In: Dobák I. – Hautzinger, Z. (szerk.) (2018): *Szakmaiság, szerénység, szorgalom*. Ünnepi kötet a 65 éves Boda József tiszteletére. Dialóg Campus Kiadó: Budapest
- Ürmösné Simon, G. (2019a): Miben segítik a nyelvi ujjnyomok a nyomozást? *Magyar Rendészet*. 19/1. 65-75. DOI: <https://doi.org/10.32577/mr.2019.1.4>

Ürmösné Simon, G. (2019b): Gendernyelvészet az érák, a kulturális antropológia, és a lingvisztikai szintek tükrében. *Magyar Rendészet*. 19/2. DOI: <https://doi.org/10.32577/mr.2019.4.8>

Törvénycikkelyek

1970. évi 39. törvényerejű rendelet a Rendőrtiszti Főiskola létesítéséről
4/1971 (X.19.) BM. rendelet és a 010/1971.BM.számú parancs alapján